

Länsstyrelsen
Skåne

John Nörregård

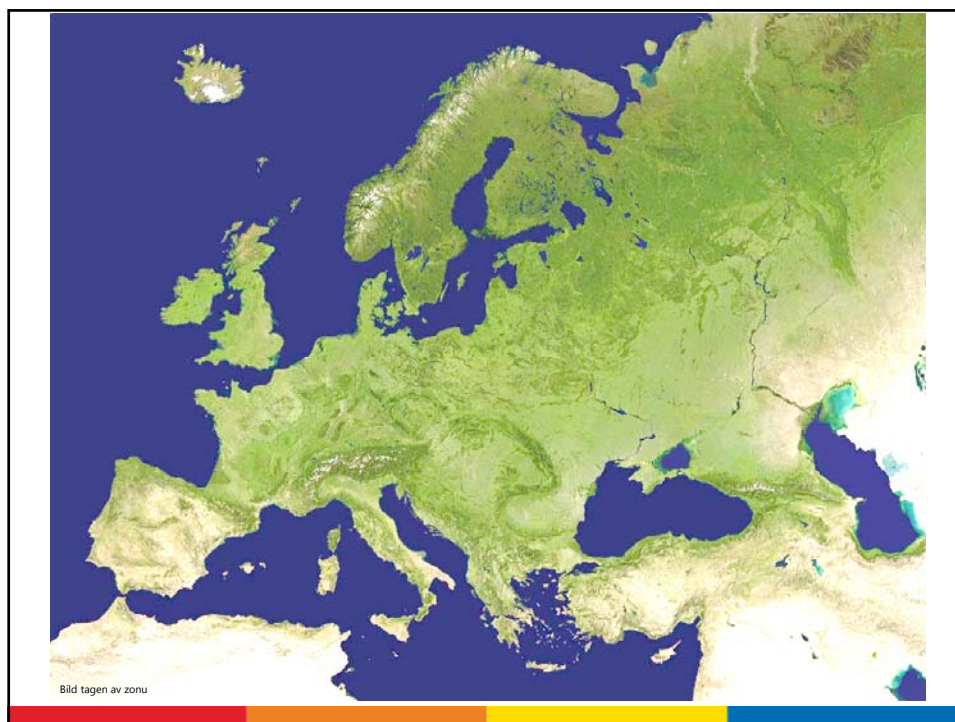

Upphandling av
kursverksamhet
Ekologisk produktion

Skyddsavstånd

Bild tagen av zonu

Bild Google Maps

Spanien

- Fasta skyddsavstånd 5 till 25 meter
- Avståndet beror på växtskyddsmedel samt det topografiska läget.

Tjeckien

- Fasta skyddsavstånd 4 till 50 meter
- Vid sluttning kräver vissa preparata 50 meter sprutfri zon
- Krävs mer än 50 meter sprutfri zon får växtskyddsmedlet ej användas om sluttning är mot vattendrag eller sjö.

Tyskland

- Fasta avstånd på 1 till 20 meter
- Avstånden beror på munstycken och preparat.

Danmark

- Fasta skyddsavstånd från 5 till 50 meter
- Beror på vilken gröda som odlas
- Används avdriftsreducerande munstycken är det möjligt att minska avstånden
- 25 meter sprutfri zon kring dricksvattenbrunnar

Krav	Hur många meter? Andra krav?	Hur mäter jag?	Definition av vatten och vattendrag. Mot vad ska avstånd hållas?	Kommentar
Markanpassad skyddszon mot vatten eller vattendrag enligt ett växtskyddsmedels villkor för användning. Utfärdat av Kemikalieinspektionen.	Minst 10 meter. Skyddszonen ska bestå av gräs eller gräs i blandning med örtväxter och anlagd senast ett år innan behandlingstillfället	Den markanpassade skyddszonen ska mätas från strandlinjen för högvattenytan eller strandbrinkens överkant. Se bild 2.	Vatten eller vattendrag som är utmärkt på topografiska kartan eller som är vattenförande hela året.	Använd "Terrängkartan" i skala 1:50 000 istället då den topografiska kartan inte längre finns lätt tillgänglig. Om en markanpassad skyddszon anläggs för att uppfylla ett växtskyddsmedels villkor för användning så ska begäran om utbetalning för miljöersättning för skyddszon dras tillbaka.
Fast skyddsavstånd ska hållas till öppna diken samt till dagvattenbrunnar och dräneringsbrunnar. Naturvårdsverkets spridningsföreskrift (NFS 2015:2)	Minst 2 meter	Måts från öppna dikens högvattenlinje eller dikearens överkant.	Öppna diken för dränering som är vattenförande under någon del av året och som inte är täckta.	Naturvårdsverkets skyddsavstånd kräver inga andra åtgärder än att avstånd hålls mot skyddsobjekt.
Fast skyddsavstånd ska hållas till sjöar och vattendrag. Naturvårdsverkets spridningsföreskrift (NFS 2015:2)	Minst 6 meter	Måts från strandlinje för högvattenlinje eller strandbrinkens överkant.	Vattendrag som ständigt eller under en stor del av året är vattenförande såsom bäckar, åar, floder, åvar och kanaler samt småvatten eller våtmarker som ständigt eller under en stor del av året håller ytvattnet eller en fuktig markyta som kärr, gölar, våtar, översilningsmarker, kalkällor, märkegravar och dammar	Om spridning sker när vattenytan tillfälligt överstiger strandbrinken, t.ex. översvämning vid vårfloed, bör skyddsavståndet mätas från högvattenytan. Vid spridning som inte sker vid själva översvämningstillfället kan dock skyddsavståndet mätas från strandbrinken.
Fast skyddsavstånd ska hållas till dricksvattenbrunnar. Naturvårdsverkets spridningsföreskrift (NFS 2015:2)	Minst 12 meter	Måts från dricksvattenbrunnen.	Med dricksvattenbrunnar avses borrade eller grävda brunnar för uttag av dricksvatten.	
Anpassat skyddsavstånd ska alltid bestämmas och hållas till vattentäkter, sjöar, vattendrag och omgivande mark. Naturvårdsverkets spridningsföreskrift (NFS 2015:2)	Anpassat skyddsavstånd	Använd "Hjälpreda för bestämning av anpassat skyddsavstånd"	Bestämma och hålla skyddsavstånd till vattentäkter, sjöar och vattendrag samt omgivande mark.	"Hjälpredan för anpassade skyddsavstånd" kan även vara ett villkor för användning av ett bekämpningsmedel enligt Kemikalieinspektionen.

KEMI
Kemikalieinspektionen

Stopp för beslut om permanenta skyddszoner som krav för att få använda växtskyddsmedel

Kemikalieinspektionen upphör med att besluta om permanenta be vuxna skyddszoner som villkor för att få använda vissa växtskyddsmedel. Myndigheten har bedömt att växtskyddsmedel hamnar i vattendrag.

– Våra möjligheter att beräkna risken för att växtskyddsmedel sprids till vattendrag via ytavrinning är begränsade med dagens metoder. Vi har därför bedömt att problemet bör hanteras på ett annat sätt än genom att besluta om permanenta skyddszoner. Kemikalieinspektionen har därför informerat berörda företag om möjligheten att ansöka om villkorsändringar för sina produkter.

Det var i december 2010 som Kemikalieinspektionen införde en möjlighet att godkänna växtskyddsmedel med villkor om permanenta be vuxna skyddszoner på tio meter mot vatten. Detta var en temporär lösning för att hantera risken för att ämnen som kan skada vattenlevande organismer hamnar i vattendragen genom så kallad ytavrinning.

Kemikalieinspektionen har nu beslutat att upphöra med att ange villkor om skyddszoner när växtskyddsmedel godkänns. Beslutet innebär även att det kommer vara möjligt att ta till sig godkända med sådana villkor. Kemikalieinspektionen har därför informerat berörda företag om möjligheten att ansöka om villkorsändringar för sina produkter.

Ett skäl till beslutet är att den beräkningsmodell som använts för att uppskatta risken för spridning av växtskyddsmedel via ytavrinning inte är representativ för jordtyper som är vanliga i Sverige. Beräkningsmodellen baseras på de svenska jordarna är också ofta dränerade, och ytavrinning förekommer därför bara i en mindre andel av åkermarken.

– Det finns viss risk för att växtskyddsmedel från åkrarna når vattendrag via ytavrinning, även om det är svårt att bedöma omfattningen i dag. För att hantera risken framöver behövs samarbete mellan berörda myndigheter, säger Mats Allmyr.

Redan i dag hanteras problemet med ytavrinning inom andra system än villkor genom beslut om godkännande av växtskyddsmedel. I Naturvårdsverkets spridningsföreskrifter för skydd av vatten mot marktransport av bekämpningsmedel. Jordbruksverket verkar genom stödsystem för att stimulera lantbrukare till att anlägga be vuxna skyddszoner i åkermark. Lantbrukare kan få stöd både för skyddszoner som är generellt placerade mot vatten och för anpassade skyddszoner.

[PM: Kemikalieinspektionen utesluter ytavrinning ur riskbedömning för växtskyddsmedel](#)

Hjälpredan

HJÄLPREDA

9 steg till rätt skyddsavstånd

FÅ GÅRDEN FÖRE ARBETET:

1. **Bestäm sprutnivån**
Välj en duschvälfart eller avdriftsreducering som ger tillräckligt skydd för dina växter. Se till att du har rätt utrustning för att kunna använda den på rätt sätt. Läs på www.sakertvaextskydd.se.

2. **Bestäm dos**
Läs på etiketten. Den högsta rekommenderade dosen är 30 liter per hektar. Använd alltid den lägsta dos som ger tillräckligt skydd.

3. **Bestäm fart**
Så upp allt ditt godtag i godtagarna för att kunna följa hur du som framfart på ett bra sätt. Om du kör för långsamt eller för snabbt kan du få ett dåligt resultat.

4. **Bestäm om du använder källskåp**
Om du använder källskåp ska du ha en källskåpsutrustning som skyddar växterna från att bli skadade av källskåp.

5. **Välj lösa för Dos**
Välj ett löst eller kvarts dos i förhållande till höjden över växterna.

6. **Välj utrustning för duschvälfart eller avdriftsreducerande utrustning**
• Välj en Fin, Medium eller Grov enligt spruttabeller på sid. 14-15 eller spruttabeller för källskåp.
• Välj funktionsklass enligt följande för avdriftsreducerande utrustning eller tillräckliga spruttabeller.

7. Bestäm vilken bomhöjd

- Vill bomhöjden vara 25, 40 eller 60 cm över gräset.
- Normalt rekommenderad höjd är 40-50 cm.
- Vill dina bomhöjder eller inställningar vara du vill ha 60 cm p.g.a. bomhöjden.
- Vill du ha en annan höjd, läs bombreda, viljor eller annat som passar till din bomhöjd.

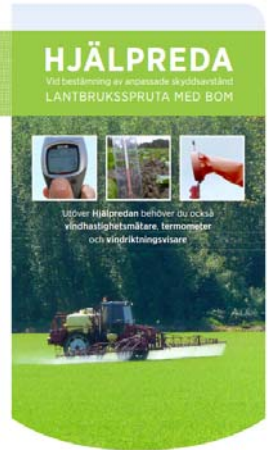
- Använd alltid en bomhöjd som är minst 10 cm över gräset.
- Använd alltid en bomhöjd som är minst 10 cm över gräset.
- Använd alltid en bomhöjd som är minst 10 cm över gräset.
- Använd alltid en bomhöjd som är minst 10 cm över gräset.

8. Bestäm om du använder källskåp

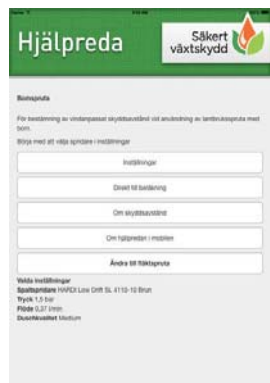
- Om du använder källskåp ska du ha en källskåpsutrustning som skyddar växterna från att bli skadade av källskåp.
- Om du använder källskåp ska du ha en källskåpsutrustning som skyddar växterna från att bli skadade av källskåp.

FÅ VERKSAMHETSSTANDETS STORLEK

- Om förhållandena är sådana att det behövs stort skyddsavstånd från detta sätt är det ett bra sätt att sprututrustningen ska komma att hanna till du avsett. Då påverkas även resultatet av behandlingen och det kan vara bättre att använda källskåp.
- Använd alltid ett lämpligt skyddsavstånd som minskar risken för att växterna ska skadas av sprutet. Läs på etiketten för att få tillräckligt skydd.
- Skyddsavståndet kan variera beroende på vilken art av växt som ska behandlas. Läs på etiketten för att få tillräckligt skydd.

App

Slå upp s 4-5 och följ instruktionen

Temperatur 15 °C Vindstyrka 3,0 m/sek

Temperatur 15 °C Vindstyrka 3,0 m/sek

ALLMÄN HÄNSYN

Siffrorna i tabellen anger skyddsavstånd i meter till fältgränsen.

Bomhöjd, cm	Duschvälfart			Särskilt reducerande utrustning, se sid. 32.		
	Fin	Medium	Grov	50%	75%	90%
Kvarts dos						
25	2	2	2			
40	2	2	2	2	2	2
60	2	2	2			
Halv dos						
25	2	2	2			
40	2	2	2	2	2	2
60	3	2	2			
Hel dos						
25	4	2	2			
40	6	3	2			
60	8	6	3	2	2	2

SÄRSKILD HÄNSYN

Siffrorna i tabellen anger skyddsavstånd i meter till känsliga området.

Bomhöjd, cm	Duschvälfart			Särskilt reducerande utrustning, se sid. 32.		
	Fin	Medium	Grov	50%	75%	90%
Kvarts dos						
25	4	3	3			
40	5	3	3	2	2	2
60	8	5	3			
Halv dos						
25	11	6	3			
40	16	9	4	2	2	2
60	22	16	9			
Hel dos						
25	30	16	5			
40	40	26	12			
60	>50	38	26	8	2	2

15°
3,0 m/s

Tvårvillkor

Vskydd 12

Uppfylls "Övriga villkor" för produkten vid användning av växtskyddsmedlet?

Ett trevligt exempel

Att ta med sig!

- Det finns olika skyddsavstånd i olika länder men vilket som är mest optimalt/bäst vet jag ej, vet du?
- Idag finns det 4 varianter av avstånd, där är de som är fasta, det som är anpassningsbart, påfyllning och rengöring samt beror på preparatet som används
- De fasta är mellan 2 och 12 meter beroende på vad för objekt som ska skyddas
- Det anpassade avståndet avgörs av vad för objekt som ligger i vindens riktning samt vindstyrka etc (detta är vi ensamma om i Europa, ta vara på det!)
- Det slutgiltiga avgörandet är mellan kontrollanten och lantbrukaren
- Tänk syfte!